

TRONDHEIM KOMMUNE

Kommunaldirektør finansforvaltning

Til: Bystyret
Fra: Rådmannen

Handlings- og økonomiplanen 2019-2022, budsjett 2019

Orientering om effekten av budsjettforliket på Stortinget m.m

1. Sammendrag

20.november ble det inngått budsjettforlik mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig folkeparti (heretter omtalt som avtalepartnerne). Budsjettforliket innebærer endringer i kommuneopplegget for 2019. Se [avtalen her](#).

For Trondheims del anslås forliket å gi 18,4 millioner kroner i økt handlingsrom. Dette er midler som ikke er disponert i rådmannens forslag til handlings- og økonomiplan 2019-2022. Det er gitt en nærmere omtale av budsjettforliket og konsekvensene for Trondheim kommune i del 2 i notatet. Rådmannen vil understreke at det er usikkerhet knyttet til effektene som anslås for Trondheim kommune i dette notatet. Årsaken er at det i avtaleteksten ikke er sagt noe om hvordan økningene og reduksjonene i tilskudd skal fordeles mellom kommunene.

Som kjent har det vært en dialog om rådmannens forslag til handlings- og økonomiplan 2019-2022, der rådmannen har gitt utfyllende svar på spørsmål til rådmannens budsjettforslag. I forbindelse med denne dialogen er det klarlagt behov for å presisere og korrigere teksten på enkelte områder. Det er gitt en omtale av korreksjonene i del 3.

2. Budsjettforliket - endring i utgifter og inntekter

Endring i handlingsrom

Budsjettforliket anslås å gi Trondheim kommune 18,4 millioner kroner i økt handlingsrom hvert år i økonomiplanperioden. Dette er midler som ikke er disponert i rådmannens forslag til handlings- og økonomiplan 2019-2022. Tabell 1 oppsummerer endringene. De enkelte punktene er nærmere omtalt under tabellen.

Postadresse:
TRONDHEIM KOMMUNE
Kommunaldirektør finansforvaltning

Besøksadresse:

Telefon:
+47

Telefaks:
+47

Organisasjonsnummer:
NO 942 110 464

E-postadresse:
Internettadresse:

Tabell 1. Endring i handlingsrom. Økte inntekter med negativt fortegn. Tall i millioner kroner.

	2019	2020	2021	2022
Redusert innslagspunkt ressurskrevende brukere	-8,9	-8,9	-8,9	-8,9
Lavere rammetilskudd - midler øremerkes lærernorm	6,5	6,5	6,5	6,5
Øremerket tilskudd - lærernorm	-12,0	-12,0	-12,0	-12,0
Økt barnetrygd - effekt på sosialhjelpssatser	0,0	0,0	0,0	0,0
Øremerket tilskudd - barnehage	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0
Sum	-18,4	-18,4	-18,4	-18,4

Redusert innslagspunkt ressurskrevende brukere

Regjeringen foreslo i forslaget til statsbudsjettet å øke innslagspunktet for å motta tilskudd til ressurskrevende tjenester til 1,32 millioner kroner. Dette var en økning utover det som følger av anslått lønnsvekst på 50.000 kroner per bruker. Avtalepartene er enige om at innslagspunktet ikke skal økes utover det som følger av anslått lønnsvekst. Endringen gir Trondheim kommune 8,9 millioner kroner mer i tilskudd til ressurskrevende tjenester enn anslått i rådmannens forslag til budsjett 2019.

Redusert rammetilskudd - midler til tidlig innsats øremerkes

I regjeringens forslag til statsbudsjett var 200 millioner kroner av veksten i de frie inntektene begrunnet med satsing på tidlig innsats i skolen. Avtalepartene er enige om at disse midlene skal øremerkes. Dette anslås å gi Trondheim kommune 6,5 millioner kroner mindre i rammetilskudd. Endringen må sees i sammenheng med økning i øremerket tilskudd til lærernorm omtalt under.

Øremerket tilskudd lærernorm

Avtalepartene er enige om å øke det øremerkede tilskuddet til finansiering av lærernormen med 285 millioner kroner. 200 millioner kroner er finansiert med reduksjon i rammetilskuddet, jf omtale over. Rådmannen antar at Trondheim kommune vil motta 12 millioner kroner av tilskuddet. Dette tilsvarer kommunens økte kostnader for å oppfylle normen høsten 2019.

Økt barnetrygd - sosialhjelpsutgifter

Avtalepartnerne er enige om øke barnetrygden med omlag 1000 kroner i året med virkning fra 1.mars 2019. I Trondheim kommune regnes barnetrygd som inntekt ved beregningen av sosialhjelp. I dag er det anslagsvis 1000 barn i familiene som mottar økonomisk sosialhjelp. Det anslås videre at rundt 750 barn bor i familier med en forsørger der forsørger har rett til utvidet barnetrygd. Denne gruppen har rett til dobbel trygd. Hvis kommunen velger å beholde dagens satser for livsopphold vil en dette gi en reduksjon i sosialhjelpsutgiftene på om lag 1,8 millioner kroner (helårseffekt). Hvis økningen skal tilfalle barnefamilier som mottar sosialhjelp må satsene pr barn øke med 83 kroner fra 1. mars 2019. Det samme gjelder satsen for enslig forsørger som må øke med 83 kroner. I tabell 1 har rådmannen lagt til grunn at økningen i barnetrygd skal tilfalle barnefamilier som mottar sosialhjelp.

Øremerket tilskudd barnehage

Avtalepartnerne er enige om å øke det øremerkede tilskuddet til finansiering av bemanningsnormen i barnehage med 160 millioner kroner i 2019. Dette kommer i tillegg til øremerket tilskudd på 100 millioner kroner som ligger i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2019. Det foreligger så langt ingen opplysninger om hvilke kriterier som legges til grunn for

fordeling av midlene mellom kommuner og mellom kommunale og private barnehager. Rådmannen anslår at økningen i øremerket tilskudd vil gi Trondheim kommune et økt handlingsrom på fire millioner kroner.

Endring i øremerkede tilskudd

Budsjettforliket innebærer en økning i øremerkede tilskudd til kommunesektoren. Tabell 2 gir en oversikt over øremerkede tilskudd som er endret i budsjettavtalen. Tabellen er avgrenset til å gjelde endringer på 60-poster i statsbudsjettet.

Budsjettforliket sier lite om innretningen av tilskuddene. Lite informasjon gjør at det er vanskelig for rådmannen å anslå hvor stor økning Trondheim kommune vil få i øremerkede tilskudd som følge av budsjettforliket. Økningen i tilskudd til lærernormen og bemanningsnorm i barnehager er omtalt i avsnittet om endring i handlingsrom (jf tabell 1).

Tabell 2. Endring i øremerkede tilskudd. Tall for kommunesektoren samlet. Tall i millioner kroner. Økte inntekter med negativt fortegn.

Depart	Kapittel og post	Tilskudd	Beløp
BLD	846/60	Tilskuddsordning barn i storbyer	-5
BLD	846/61	Økt støtte til Ferie for alle, FRI (Kirkens bymisjon) og Barnas stasjon	-20
HOD	762/63	Rekruttering av fastleger	-25
HOD	765/60	Økt bemanning i helsestasjon og skolehelsetjenesten	-100
KD	231/60	Bemanningsnorm barnehage	-160
KD	226/63	Øremerking av midler til lærernormen, midler 2019	-285
KUD	342/60	Investeringsrammen for kirkebygg utvides til 1 milliard	-0,3
KD	225/66	Midler som klasser kan søke på for å dekke inntil 1/3 av utgiftene til skoleturer (antisemittisme)	-15
KD	226/61	Mentorordning for nye lærere	-60
ASD	221/63	Tilskuddsordning forebygge og redusere fattigdom blant barn og unge	-10
KLD	1420/61	Tilskot til klimatiltak og klimatilpasning. Klimasats	-50
SD	1330/60	Utvidet TT ordning for brukere med særskilte behov	-45
KUD	342/60	Rentekompensasjon kirkebygg	18
HOD	714/60	Folkehelseprogrammet	5

Verbale føringer

Det er i budsjettforliket på Stortinget lagt inn en rekke verbale føringer. Disse finner [dere her](#).

Rådmannen vil vise til at dette står om regjeringens forslag til endringer i eiendomsskatt: *“Flertallet viser til at det er enighet om at de foreslåtte endringene i eiendomsskatten ligger fast, men det skal være valgfritt for kommunene å bruke SSBs boligverdier eller lokale takster”*. Rådmannen vil komme tilbake til dette i en egen sak.

3. Andre korreksjoner

Som kjent har det vært en dialog om rådmannens forslag til handlings- og økonomiplan 2019-2022, budsjett 2019 der rådmannen har gitt utfyllende svar på spørsmål som stilles til elementer i forslaget. I forbindelse med denne dialogen har det fra rådmannens side blitt klarlagt at det er behov for å presisere og korrigere teksten på noen steder.

Granåsen

I rådmannens forslag til handlings- og økonomiplan er to ulike summer knyttet til hoppanlegget i Granåsen. Utbygging av hoppbakkene i Granåsen grovt anslått og estimert til 500 millioner kroner, jf omtale i [investeringsbudsjettet](#). Det inkluderer alle fasiliteter, inklusive arenabygg. Det er fra rådmannens side satt en målpris på 425 millioner, noe som også reflekteres i budsjettet. jfr [tabell 16-4](#).

Det er fortsatt stor usikkerhet tilknyttet kostnadsanslaget. Rådmannen vil i tiden framover søke å avklare innhold og omfang av byggingen for å redusere usikkerheten i kostnadsanslagene.

På bakgrunn av dette kan ikke rådmannen på nåværende tidspunkt med sikkerhet svare på hva man får og ikke får for hhv 425 eller 500 millioner kroner. Imidlertid er det fra rådmannens side satt en målpris på 425 millioner, noe som også reflekteres i budsjettet. Om nødvendig må målprisen nås ved å ta ut enkeltelementer fra Granåsenanlegget. Både skytehall og arenabygg hopp har vært drøftet i den forbindelse.

Psykisk helse og rus

Rådmannens forslag om å utlyse anbud på drift av Heimdal treffsted jf omtale i [kapittel 11-2](#), reservert for ideelle organisasjoner, kommer i tillegg til rådmannens forslag om å avsette 3 millioner kroner til nye aktivitetstilbud. Innsparingen ved å legge ned Heimdal treffsted og legge driften av nytt treffsted ut på anbud var ikke tatt med i tabellen som viser forslag til driftsbudsjett for psykisk helse og rus. Rådmannen har vist en korrigert tabell 11-7 under.

Tabell 11-7 Tiltak i psykisk helse og rus. Tall i millioner kroner

<i>Type tiltak</i>	<i>Navn tiltak</i>	201 9	202 0	202 1	202 2
Opprettholdelse av standard	01.Befolkningsvekst	0	1,3	1	2,1
Endringer i tjenestetilbudet	02.Avvikle driften ved Furulund	-7	-9,5	-9,5	-9,5
	03.Avvikle kommunalt tiltak Heimdals treffsted	-2,8	-2,8	-2,8	-2,8
	03.Styrke ideelle organisasjoner: aktivitetstilbud for rus og psykisk helse	5,8	5,8	5,8	5,8
	04.Tilbud til flere brukere med rus- og psykiske lidelser (ROP)	1,9	1,9	1,9	1,9
	05.Finansiering psykologstillinger	1	2	2	2
	06.Styrke tilbudet til studenter ved SiT	0,5	0,5	0,5	0,5

07.Mestringstilbudet tidlig innsats	2	2,5	3	3,5
08.Styrke oppfølgingstjenesten til personer med rusmiddelavhengighet og eller psykiske lidelser	2	2	2	2
09.Styrke oppfølging av brukere ved nyetablerte småhus	0,5	0,5	0,5	0,5
10.Arbeidsrettet rehabiliteringsmodell Fontenehus	1	1	1	1
11.Etablering av boliger på Tonstad Øst i 2020	0	1,3	1,3	1,3
Sluttsum	4,9	6,5	6,7	8,3

Innsparingstiltak bo- og aktivitetstilbud

Rådmannen har i [kapittel 12-3](#) foreslått flere tiltak for å få samsvar mellom budsjett og aktivitet innenfor tjenesteområde bo- og aktivitetstilbud. I kapitlet beskrives blant annet tiltaket *redusere aktivitetstilbud og justere overlappingstid ansatte*:

Redusere aktivitetstilbud

Rådmannen foreslår å redusere døvetilbudet "Vaskeriet" fra 4 til 2 dager i uken. Aktivitetstilbudet på Tjønntlia videreføres til de nye lokalene for Gjenbrukssentralen som Lade BoA overtar driftsansvaret for fra januar 2019. Forslaget gir en samlet innsparing på inntil 7 årsverk som tilsvarer 4,3 millioner kroner.

Justere overlappingstid ansatte

Overlappingstid mellom ansatte ved vaktskifter varierer ved boligene. Gjennomgangen viser at det er grunnlag for en beskjeden effektivisering på enkelte enheter/boliger som for eksempel fra 30 til 15 minutter.

Siste setning i det første tiltaket; "Forslaget gir en samlet innsparing på inntil 7 årsverk som tilsvarer 4,3 millioner kroner" er ment å omfatte begge tiltakene, dvs også innsparing ved å justere overlappingstid for ansatte. Ved en feil er denne innsparingen på 7 årsverk kun blitt relatert til det tiltaket om å redusere aktivitetstilbud.

De 7 årsverkene (4,3 millioner kroner) foreslås innspart som følger:

- reduksjon av aktivitetstilbudet for døve "Vaskeriet" fra 4 til 2 dager i uken medfører innsparing som tilsvarer 0,8 årsverk (0,5 millioner kroner)
- innsparing knyttet til videreføring av aktivitetstilbudet på Tjønntlia til de nye lokalene for Gjenbrukssentralen tilsvarer 3 årsverk (1,8 millioner kroner)
- effektivisering ved reduserte overlappingstid mellom ansatte ved vaktskifter tilsvarer 3,2 årsverk (2 millioner kroner)